

ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਣਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬੇਈਮਾਨੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ 'ਬੇਈਮਾਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ। ਇਹ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰ. 3 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3.

(9) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੈਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 3 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੈਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।
ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1264 .

31 ਅਗਸਤ 1988

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (1980 ਦਾ LXV)- ਐੱਸ. 3(2), 14(12) -ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ,
1980— ਆਰਟੀਕਲ। 22(D)-

ਇਕਬਾਲੀਆ

ਬਿਆਨ

Partap Singh v. State of Punjab and another (Ujagar Singh, J.)

ਦੀ ਡਿਟੇਨੂੰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਡਿਟੇਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਆਨ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ— ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਡਿਟੇਨੂੰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ—ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ — ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਵਿਟਿਏਟ ਐਡ—ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ—ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ—ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਹਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਭੌਤਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸੰਕਲਪ - ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਪੈਰਾ 12)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ-ਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ - ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 5 ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੀਘਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 5 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 5 ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਬਿੱਤ ਅਰੋਅਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 13)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੰਜਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'le 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। <ਪੈਰਾ 14 > -

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਸ ਮੱਤੇਵਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀ .

ਐਸ.ਐਸ.ਸਰੋਂ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1980 (25 ਸਤੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ) ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 8 ਮਾਰਚ, 1988 ਨੂੰ,---ਅਨੋਕਚਰ ਪੀ. 1 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,---29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, --- 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 2. 29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 3 ਹਨ।

(2) The petitioner,---ਇਸ ਟਿਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 29, 1988 ਦੇ ਚਿਸ3 detion ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

- (i) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;
- (ii) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 1988 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1733 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21 ਜਨਵਰੀ 1988 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;
- (iii) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 2 ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P. 3 ਹਨ;
- (iv) ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ;
- (v) ਥਾਣਾ ਲੋਪੋਕੇ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 414 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 162 4 ਜੁਲਾਈ 1987 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307/411/414/34, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25, ਧਾਰਾ 3 ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਟ ਅਤੇ 3/4 ਟੀ.ਡੀ.ਏ.(ਪੀ.) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ

Partap Singh v. State of Punjab and another (Ujagar Singh, J.)

ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 25 ਸਤੰਬਰ 1987 ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ;

- (vi) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 28 ਜੁਲਾਈ, 1987 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ ਦਿਲਹਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਤਾਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 4 ਅਤੇ P. 5 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;
- (vii) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 25 ਮਾਰਚ, 1988 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਪੰਨਾ 6 ਹੈ। ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ 12 ਮਾਰਚ, 1988 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 7 ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ ਪਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (viii) ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੁਲਾਈ, 1987 ਅਤੇ ਅਗਸਤ, 1987 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (ix) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਉਰਫ ਡਿੱਪੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (x) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਮਰਦੀਪ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਮਰਦੀਪ ਉੱਥੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਤਲ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ।

Partap Singh v. State of Punjab and another (Ujagar Singh, J.)

ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ। ਇਹ ਮੈਦਾਨ ਕਾਫੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਥਾਨ, ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 2 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਪੰਨਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਆਈ. ਬਾਣਾ ਲੋਪੋਕੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਤਾ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਮੱਗਲਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 133 ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 8 ਜੂਨ, 1987 ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 62, ਮਿਤੀ 4 ਜੁਲਾਈ, 1987 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 151, ਮਿਤੀ 28 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਬਾਣਾ ਈ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਣਾ ਡੀ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ - ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਘੜਿਆਲਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 1 ਅਗਸਤ 1987 ਨੂੰ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 132 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।

(3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 1}ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ 8 ਮਾਰਚ, 1988 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਿਤੀ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 131/87 ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦ

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦੇ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਮੁੜ ਲੀਜ਼ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰਸੀਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(5) ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਡਿੱਪੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 (5) ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਗਭਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਨਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਸ਼ਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸ਼ਿਵਰਾਜ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਬਿਆਨ ਸਨ ਜਾਂ

(1) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 447.

ਉਹ ਬਿਆਨ ਸਨ ਜੋ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਡਿਟੇਨੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਹੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀ-ਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ. ਜ਼ਾਕਿਰ ਦਾ ਕੇਸ (2), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ' ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਭੇਜੇ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ। - ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 22 (5) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਉਸਨੇ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸੈਣੀ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਇਨਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ

Partap Singh v. State of Punjab and another (Ujagar Singh, J.)

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(7) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਲੀਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (4), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

- (2) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 696.
- (3) 1988 CrL. ਅਪੀਲ ਰਿਪੋਰਟਰ 5.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 1191.

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡੀਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਆਸ਼ਾ ਕੇਸਵਰਾਓ ਭੌਸਲੇ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਦੇ ਰਾਜ ਭਵਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ % ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੱਦਦ ਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਾਜ ਭਵਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਬਨੀਸ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਭਵਨ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਵਨ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬਨੀਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਤੱਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਬਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਾਜ ਭਵਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਵਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ। ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਟੇਨੂ ਅਤੇ ਇਕ ਯੂਸਫ਼ ਹੀਰੋ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਇਆ: -

“ਇਕੱਠੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤਸਕਰੀ ਰੈਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਯੂਸਫ਼ ਹੀਰੋ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੇ ਗਏ ਕਈ ਵੱਡੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਫੋਟੋ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।

(8) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਫਿਰ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਤੱਕ ਇਸ ਯੂਸਫ਼ ਹੀਰੋ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬਨੀਸ ਨੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ।

(9) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਯੂਸਫ਼ ਹੀਰੋ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਬੀ ਰਿਆਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਏਆਈਆਰ 1986 ਐਸਸੀ 283.

(10) ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ; hof theec ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਇਹ ਜਲਦੀ ਐਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“.....ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਪੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ. ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਯੂਸਫ ਹੀਰੋ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਬਨੀਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 108 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੇ.

(11) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(12) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 3 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਧਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ' ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਮੈਟ ਰਿਆਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(13): ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

Partap Singh v. State of Punjab and another (Ujagar Singh, J.)

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਥਾਰਟੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਖਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੰ. ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 5 ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 5 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ . ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਈ। ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 5 ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਵੇਧ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ- ਟੇਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਅਨੰਤ ਸਖਾਰਾਮ ਰਾਉਤ ਬਨਾਮ ਲੀਨਾ ਅਨੰਤ ਰੰਤ , (6) I ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਟੇਨੂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਸਨ, ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸੀ ਅਗਰਵਾਲ, (7) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ

(6) ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 137.

(7) 1988 ਵੋਲ. I, SVLR 1.

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੈਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗੰਜਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੈਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਏਗਾ, ਕਾਫੀ ਬਨ੍ਹੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਜੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਨਤਕ

ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਜਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(15) ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ 13 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਕੇਸ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਬੀ ਰਿਆਲ ਸੀ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸੀ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ , ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 3 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ